

Signalizačná správa

Významným škodlivým organizmom **sliviek** (*Prunus domestica*), ktorý dokáže spôsobiť viditeľný úbytok úrody, sú **piliarky**. Ich činnosťou vzniká pomerne skorá tzv. nepravá červivosť plodov sliviek, a preto už vopred upozorňujeme na ochranné opatrenia. Spôsob ochrany spočíva v jednom dôslednom postreku slivkových stromov po ich odkvitnutí, keď opadávajú posledné korunné lupienky kvetov. Pozor, ale nie skôr, keď ešte lietajú včely! Vykonanie ošetrenia má význam iba v miestach pravidelných poškodení. V rámci ochranných opatrení môžeme využiť aj pomocné prípravky, ktoré sú určené na monitoring a signalizáciu škodlivého hmyzu (piliarok) v ovocných stromoch. Vyveste ich asi týždeň pred začiatkom kvitnutia sliviek. Patria sem: Arboband-Lepové dosky biele; Biele lepové doštičky (účinná látka polyolefíny) – na základe pokynov platí, že počet lapákov = výške slivkového stromu x 2 (v prepočte na každý meter výšky stromu – 2 lapáky). Pri použití na priame ničenie pilarok treba lapáky rozvešať husto; Stopset B (účinná látka polypropylén). Všetky vyššie uvedené pomocné prípravky sú dostupné aj v malospotrebiteľskom balení – MB (vhodné na použitie pre záhradkárov). V rámci chemickej ochrany môžeme využiť všeobecne na larvy, ktoré škodia na ovocných stromoch, nasledujúce prípravky na ochranu rastlín (insekticídy): Karate Zeon 5 CS, Karathe Zeon 5CS, Ninja Zeon 5 CS, Sentinel a Vaztak Pro (účinná látka lambda-cyhalothrin). Ďalej môžeme aplikovať na slivku Leptostar 200 SL (účinná látka acetamiprid) proti pilarke slivkovej (*Hoplocampa minuta*) a žltej (*Hoplocampa flava*). Všetky vyššie uvedené insekticídy sú určené pre profesionálneho používateľa. Na chemickú ochranu voči žravým a cicavým škodcom (kde patria aj piliarky) sú povolené nasledujúce prípravky (insekticídy): Decis Forte, Decis EW 50, Decis Protech (aj v MB, v spotrebe použitie do 30.4.2025), Delta EW 50, Dinastia; a iba v MB Decis Al (v spotrebe použitie do 30.4.2025) a Sanium Ultra, Sanium Ultra Al (všetky s účinnou látkou deltamethrin). Povolené sú vo všetkých ovocných drevinách.

V druhej časti signalizačnej správy by sme radi upozornili na postupné zrýchlené prebúdžanie vegetácie, ktoré nastáva kvôli otepleniu. Pri **jadrovinách (jablone, hrušky)** by sme radi upozornili na dôležitosť prvého ošetrenia, ktorým je predjarný postrek. Ten by sa mal vykonať počas obdobia, keď sa už neočakáva príchod silnejších mrazov. Vykonanie sa zvyčajne uskutočňuje po dlhšom súvislom oteplení, kedy môžeme predpokladať aktivizáciu väčšiny prezimujúcich škodlivých organizmov. Teplotné podmienky na kvalitnú účinnosť by mali byť pri teplote aspoň 10°C, ale spoľahlivejšia je teplota nad 15°C. Ošetruje sa od pokročilého tzv. „myšieho uška“ do fázy ružového kvetného púčika. Špeciálne prípravky určené na predjarný postrek nie sú povolené, avšak pri vyšších teplotách a zároveň vo vyššom štádiu pučania hostiteľskej rastliny môžeme využiť prípravky (insekticídy) s účinnou látkou lambda-cyhalothrin: Karate Zeon 5 CS (aj MB), Karathe Zeon 5CS, Ninja Zeon 5 CS, Sentinel, Vaztak Pro a iba v MB - Samuraj. Ďalšou možnosťou je insekticíd Exirel (účinná látka cyantraniliprol), ktorý je určený pre profesionálneho používateľa. Vyššie spomenuté prípravky sú autorizované proti **kvetovke jablonovej** (*Anthonomus pomorum*), prípadne proti larvám všeobecne. Na hruškách je významným škodlivým organizmom **méra hrušková** (*Cacopsylla pyri*), proti ktorej je v súčasnosti autorizované širšie množstvo insekticídov - Beetlon, Gunner, Lambada (účinná látka lambda-cyhalothrin); Harpun (účinná látka pyriproxyfen); Leptostar 200 SL (účinná látka acetamiprid); Sivanto Prime (účinná látka flupyradifuron); Mobile, Movento 100 SC (účinná látka spirotetramat). Pomocný prípravok Mumminet (účinná látka heptamethyltrisiloxan modifikovaný polyalkylenoxidom) je určený proti **mére ovocnej** (*Cacopsylla pyrisuga*). Vplyv na obmedzenie škodlivosti mér na hruškách majú aj ich

prirodzení nepriatel'ia, ktorými sú dravé bzdochy, lienky, zlatoočky, ucholaky, mravce či pavúky. Pokladáme ich za dôležitý regulátor ich početnosti.

Upozorňujeme, že pri použití všetkých menovaných prípravkov je nevyhnutné dodržať pokyny pre aplikáciu uvedené na etikete konkrétneho prípravku na ochranu rastlín!

Ing. Maroš Lučaj
ÚKSÚP – OOR
24.03.2025